

Streszczenie

Komturstwo tucholskie (1330 – 1454). Przestrzeń – gospodarka – społeczeństwo

Praca przedstawia temat szeroko pojętej przestrzeni, osadnictwa oraz społeczności jednego z południowo – zachodnich komturstw państwa Zakonu krzyżackiego. Temat pracy odnoszący się do badanego komturstwa, dotychczas nie był poruszany przez historyków. Przedstawia on m.in., nie tylko środowisko geograficzne, ale i przestrzeń terytorialną, drożną oraz osadniczą badanego terenu. Autor odtwarza również dynamikę przemian osadniczych, jakie zaszły na omawianym terenie po utworzeniu komturstwa tucholskiego ok. 1330 r., przeprowadzaną przez Zakon krzyżacki, ukazując następnie wiele aspektów jego funkcjonowania gospodarczo – społecznego w oparciu o zaprowadzony nowy porządek prawny zwłaszcza prawa tzw. chełmińskiego. To jest np. gospodarkę wiejską i jej specyfikę w przestrzeni komturstwa tucholskiego. Praca przedstawia również panujące stosunki kościelne w omawianym terenie, gospodarkę własną Zakonu krzyżackiego (folwarczną) oraz zmiany w sieci osadniczej i ekonomiczno – społecznej komturstwa zwłaszcza po 1410 r. Analizuje na podstawie dostępnych źródeł (oraz próbuje ustalić pochodzenie) społeczeństwa średniowiecznego zamieszkujące tereny komturstwa do 1454 r. Podsumowanie pracy zawiera m.in. odpowiedź na pytanie: na ile ponad stuletnie panowanie Zakonu krzyżackiego na tym terenie, zmieniło przestrzeń, gospodarkę i same społeczeństwo komturstwa tucholskiego?